

Finansutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av bilagan till lagen om punktskatt på flytande bränslen och bilagan till lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av bilagan till lagen om punktskatt på flytande bränslen och bilagan till lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen (RP 194/2025 rd): Ärendet har remitterats till finansutskottet för betänkande.

Motion

I samband med propositionen har utskottet behandlat följande motion:

- lagmotion LM 10/2025 rd Juha Mäenpää saf Lagmotion med förslag till lag om ändring av bilaga till lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen.

Beredning i delegation

Ärendet har beretts i finansutskottets skattedelegation.

Sakkunniga

Skattedelegationen har hört

- regeringsråd, enhetschef Merja Sandell, finansministeriet
- finansexpert Jussi Kiviluoto, finansministeriet
- trafikråd Mika Vuorinen, kommunikationsministeriet
- ledande sakkunnig Anne Kaleva, Skatteförvaltningen
- chef för strategiskt stöd Nuutti Nikula, Försörjningsberedskapscentralen
- ledande expert Markku Rajamäki, Finlands näringsliv rf
- expert Sampo Seppänen, Finsk Energiindustri rf
- ledande trafikexpert Hanna Kalenoja, Centralhandelskammaren
- intressebevakningsdirektör Matias Ollila, Finlands förnybara rf
- ekonomisk expert Janne Kalluinen, Skattebetalarnas Centralförbund rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- arbets- och näringsministeriet
- Energiakaupungit ry

Betänkande FiUB 2/2026 rd

- Biokretslopp och Biogas Finland rf
- Finlands naturskyddsförbund rf
- Företagarna i Finland rf.

Inga anmärkningar av
- miljöministeriet.

PROPOSITIONEN OCH MOTIONEN

Propositionen

Regeringen föreslår att lagen om punktskatt på flytande bränslen och lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen ändras.

Det föreslås att den försörjningsberedskapsavgift som tas ut för drivmedel och uppvärmningsbränslen i samband med energibeskattningen ändras så att dess storlek baserar sig på energiinnehållet i bränslet. Energibeskattningen av uppvärmningsbränslen är lindrigare än beskattningen av drivmedel, varför också försörjningsberedskapsavgiften för uppvärmningsbränslen föreslås bli lägre än för drivmedel. Enligt förslaget förändras inte i genomsnitt den skatteintäkt som genom försörjningsberedskapsavgiften samlas in för drivmedel och uppvärmningsbränslen, även om den bränslespecifika skattenivån ändras till följd av att grunden för försörjningsberedskapsavgiften ändras. För att höja skatteintäkterna av försörjningsberedskapsavgiften föreslås en höjning av nivån på försörjningsberedskapsavgiften för elström från 0,013 cent till 0,085 cent per kilowattimme i båda elskatteklasserna.

De föreslagna ändringarna ökar intäkterna av försörjningsberedskapsavgiften på årsnivå från 36 miljoner euro till 92 miljoner euro på 2026 års nivå. År 2026 blir skatteintäkterna dock mindre på grund av att ikraftträdandet sker senare än i början av året. Skatteintäkterna av försörjningsberedskapsavgiften ökar inte inkomsterna i statsbudgeten, utan intäktsförs på motsvarande sätt som för närvarande till försörjningsberedskapsfonden utanför statsbudgeten.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 april 2026.

Lagmotionen

I lagmotion LM 10/2025 rd föreslås det att bilagan till lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen (1260/1996), sådan bilagan lyder i lag (958/2022), ändras så att försörjningsberedskapsavgiften i båda elskatteklasserna höjs från 0,013 cent per kilowattimme (kWh) till 0,039 cent per kilowattimme (kWh) för att trygga den ekonomiska grunden för försörjningsberedskapssystemet. Den föreslagna avgiften är tre gånger så stor som den nuvarande avgiften.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmänt

Genom propositionen genomförs en höjning av nivån på den försörjningsberedskapsavgift som tas ut i samband med energibeskattningen. Syftet är att uppnå det årliga intäktsmålet på 91,9 miljoner euro samt att ändra grunden för försörjningsberedskapsavgiften så att den bättre stämmer överens med bestämningsgrunderna för energibeskattningen på det sätt som förutsatts i punktskattedirektivet.

Propositionen hänför sig till totalreformen av försörjningsberedskapslagstiftningen, som träder i kraft den 1 april 2026. Enligt regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering genomför regeringen en helhetsöversyn av lagstiftningen om försörjningsberedskap för att säkerställa att lagstiftningen är uppdaterad.

I propositionen föreslås det att storleken på försörjningsberedskapsavgiften som tas ut på drivmedel och uppvärmningsbränslen i fortsättningen ska bestämmas utifrån energiinnehållet i de olika bränslena, vilket innebär att avgiften motsvarar de grunder för energiinnehållsskatten som tillämpas vid energibeskattningen. Försörjningsberedskapsavgiften för uppvärmningsbränslen är i likhet med den övriga energibeskattningen lägre än för drivmedel: avgiften för uppvärmningsbränslen är cirka 0,10 euro och för trafikbränslen cirka 0,61 euro per megawattimme. De föreslagna ändringarna medför ändringar i skattenivåerna för enskilda energiprodukter, men sammantaget förblir skatteintäkten från försörjningsberedskapsavgiften för drivmedel och uppvärmningsbränslen oförändrad.

Det föreslås att höjningen av försörjningsberedskapsavgiften riktas till el, vilket innebär att försörjningsberedskapsavgiften i båda elskatteklasserna höjs från 0,013 cent till 0,085 cent per kilowattimme.

Försörjningsberedskapsavgiften är en öronmärkt skatt vars intäkter inte inflyter i statsbudgeten, utan avgiften intäktsförs direkt i försörjningsberedskapsfonden, som står utanför budgeten. I detta avseende föreslås ingen ändring. I propositionen konstateras att det i och för sig skulle finnas flera alternativa sätt att finansiera försörjningsberedskapen, men att dessa inte har utretts grundligt i samband med totalreformen av försörjningsberedskapen.

Försörjningsberedskapsfondens ekonomi har enligt propositionen under de senaste åren uppvisat ett litet underskott, och höjningen vänder fondens ekonomi till ett lätt överskott. De föreslagna ändringarna beräknas öka den årliga intäkten från försörjningsberedskapsavgiften från 36 miljoner euro till 92 miljoner euro på 2026 års nivå. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 april 2026, vilket innebär att skatteintäkterna för 2026 blir mindre än detta. Enligt propositionen skulle nästan hälften av höjningen belasta industrin och cirka en fjärdedel hushållen.

Vid utskottets sakkunnigutfrågning har flera parter understött att grunden för försörjningsberedskapsavgiften för energiprodukter ändras så att den baserar sig på energiinnehållet och därmed överensstämmer med bestämningsgrunden för energibeskattningen. Åsikterna gick däremot isär beträffande hur avgiftens storlek ska riktas till olika energiprodukter

Betänkande FiUB 2/2026 rd

och el. Att höjningen riktas till el har ansetts trygga försörjningsberedskapsavgiftens framtida avkastning, men höjningen har samtidigt ansetts vara stor och bland annat försvaga den internationella konkurrenskraften när det gäller investeringar i den omställningen till ren energi samt försvaga elens ställning i förhållande till bränslen. Vissa av dem som hördes ansåg att den föreslagna skattebasen för försörjningsberedskapsavgiften är alltför snäv med tanke på att nyttan av försörjningsberedskapen kommer flera sektorer till del.

Sammantaget anser utskottet att de föreslagna ändringarna behövs och är ändamålsenliga. De föreslagna ändringarna hänför sig till totalreformen av lagstiftningen om försörjningsberedskap. Utskottet konstaterar också att även om den procentuella höjningen av försörjningsberedskapsavgiften för el är betydande, är höjningen räknat i euro ändå måttlig. Däremot skulle den sammanlagda beskattningen av drivmedel och uppvärmningsbränslen i genomsnitt inte förändras, och de bränslespecifika prisförändringarna skulle vara små. Utskottet tillstyrker lagförslaget, men med de ändringar som nämns nedan.

De föreslagna preciseringarna i lagförslagen

Enligt propositionen är avsikten att införa en försörjningsberedskapsavgift för torv på samma sätt som för övriga uppvärmningsbränslen, vilket också framgår av bilagan till lagförslag 2. Utskottet anser det också nödvändigt att precisera 1 § 2 mom. i lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen så att det framgår att försörjningsberedskapsavgiften också gäller torv. För tydlighetens skull föreslår utskottet att också 15 § preciseras i detta avseende. Å andra sidan är det motiverat att torv befrias från försörjningsberedskapsavgift i de fall där någon energiskatt inte tas ut på torv. Utskottet föreslår att en bestämmelse om detta tas in i 15 b § i lagen. De ovannämnda ändringarna föreslås i lagförslag 2.

Den nya lagen om tryggnad av försörjningsberedskapen och om Försörjningsberedskapscentralen stadfästes den 3 februari 2026 och träder i kraft den 1 april 2026. I 1 § 2 mom. i lagen om punktskatt på flytande bränslen och 1 § 2 mom. i lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen finns en hänvisning till den upphävda lagen om tryggnad av försörjningsberedskapen (1390/1992). Utskottet föreslår att dessa ändras till en hänvisning till den nya lagen om tryggnad av försörjningsberedskapen och om Försörjningsberedskapscentralen (107/2026). Den föreslagna ändringen gäller lagförslag 1 och 2.

På grund av de ändringar som utskottet föreslår ovan föreslås det också att rubriken och ingressen i lagförslag 1 och 2 ändras.

Lagmotionen

I lagmotionen föreslås det att bilagan till lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen ändras så att försörjningsberedskapsavgiften i båda elskatteklasserna höjs från 0,013 cent per kilowattimme (kWh) till 0,039 cent per kilowattimme (kWh) för att trygga den ekonomiska grunden för försörjningsberedskapssystemet. Med beaktande av de ändringar som föreslås i propositionen föreslår utskottet att lagmotionen förkastas.

Betänkande FiUB 2/2026 rd

FÖRSLAG TILL BESLUT

Finansutskottets förslag till beslut:

*Riksdagen godkänner lagförslag 1 och 2 i proposition RP 194/2025 rd med ändringar.
(Utskottets ändringsförslag)*

Riksdagen förkastar lagförslaget i lagmotion LM 10/2025 rd.

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om ändring av 1 § och bilagan till lagen om punktskatt på flytande bränslen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om punktskatt på flytande bränslen (1472/1994) 1 § 2 mom. och bilagan till
lagen,
sådana de lyder, 1 § 2 mom. i lag 1305/2007 och bilagan i lag 1052/2025, som följer:

1 § (Ny)

~~För finansiering av utgifter som åsamkas staten av säkerhetsupplagring och av annat tryggnad~~
~~av försörjningsberedskapen ska till staten för flytande bränslen och de i 2 a § avsedda~~
produkterna ska dessutom betalas försörjningsberedskapsavgift till den
försörjningsberedskapsfond som avses i lagen om tryggnad av försörjningsberedskapen och om
Försörjningsberedskapscentralen (107/2026) (1390/1992) så som föreskrivs i denna lag.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Betänkande FiUB 2/2026 rd

SKATTETABELL 1 A
Tillämpas under perioden 1.4–31.12.2026

Produkt	Produkt-grupp	Energi-innehålls-skatt	Kol-dioxid-skatt	Försörjnings-beredskaps-avgift	Samman-lagt
Motorbensin cent/l	10	53,79	15,85	0,54	70,18
Bensin för små motorer cent/l	11	33,79	15,85	0,54	50,18
Bioetanol cent/l	20	35,30	10,40	0,35	46,05
Bioetanol R cent/l	21	35,30	5,20	0,35	40,85
Bioetanol T cent/l	22	35,30	0,00	0,35	35,65
MTBE cent/l	23	43,71	12,88	0,44	57,03
MTBE R cent/l	24	43,71	11,46	0,44	55,61
MTBE T cent/l	25	43,71	10,04	0,44	54,19
TAME cent/l	26	47,07	13,87	0,47	61,41
TAME R cent/l	27	47,07	12,62	0,47	60,16
TAME T cent/l	28	47,07	11,37	0,47	58,91
ETBE cent/l	29	45,39	13,37	0,45	59,21
ETBE R cent/l	30	45,39	10,90	0,45	56,74
ETBE T cent/l	31	45,39	8,42	0,45	54,26
TAAE cent/l	32	48,75	14,36	0,49	63,60
TAAE R cent/l	33	48,75	12,28	0,49	61,52
TAAE T cent/l	34	48,75	10,20	0,49	59,44
Biobensin cent/l	38	53,79	15,85	0,54	70,18
Biobensin R cent/l	39	53,79	7,92	0,54	62,25
Biobensin T cent/l	40	53,79	0,00	0,54	54,33
Etanoldiesel cent/l	47	20,23	10,61	0,35	31,19
Etanoldiesel R cent/l	48	20,23	5,83	0,35	26,41
Etanoldiesel T cent/l	49	20,23	1,05	0,35	21,63
Dieselolja cent/l	50	34,57	18,12	0,61	53,30
Dieselolja para cent/l	51	32,65	17,11	0,57	50,33
Biodieselolja cent/l	52	31,69	16,61	0,55	48,85
Biodieselolja R cent/l	53	31,69	8,30	0,55	40,54
Biodieselolja T cent/l	54	31,69	0,00	0,55	32,24
Biodieselolja P cent/l	55	32,65	17,11	0,57	50,33

Betänkande FiUB 2/2026 rd

Biodieselolja P R cent/l	56	32,65	8,56	0,57	41,78
Biodieselolja P T cent/l	57	32,65	0,00	0,57	33,22
Lätt brännolja cent/l	60	12,98	16,90	0,10	29,98
Lätt brännolja, svavelfri cent/l	61	10,33	16,90	0,10	27,33
Biobrännolja cent/l	62	10,33	16,90	0,10	27,33
Biobrännolja R cent/l	63	10,33	8,45	0,10	18,88
Biobrännolja T cent/l	64	10,33	0,00	0,10	10,43
Tung brännolja cent/kg	71	11,59	18,67	0,12	30,38
Flygpetroleum cent/l	81	57,49	17,21	0,57	75,27
Flygbensin cent/l	91	52,11	15,35	0,52	67,98
Metanol cent/l	100	26,90	7,92	0,27	35,09
Metanol R cent/l	101	26,90	3,96	0,27	31,13
Metanol T cent/l	102	26,90	0,00	0,27	27,17
Flytgas cent/kg	110	13,29	18,09	0,13	31,51
Bioflytgas cent/kg	111	13,29	18,09	0,13	31,51
Bioflytgas R cent/kg	112	13,29	9,04	0,13	22,46
Bioflytgas T cent/kg	113	13,29	0,00	0,13	13,42

SKATTETABELL 1 B Tillämpas från och med 1.1.2027

Produkt	Produkt-grupp	Energi-innehålls-skatt	Kol-dioxid-skatt	Försörjnings-beredskaps-avgift	Samman-lagt
Motorbensin cent/l	10	53,79	14,31	0,54	68,64
Bensin för små motorer cent/l	11	33,79	14,31	0,54	48,64
Bioetanol cent/l	20	35,30	9,39	0,35	45,04
Bioetanol R cent/l	21	35,30	4,70	0,35	40,35
Bioetanol T cent/l	22	35,30	0,00	0,35	35,65
MTBE cent/l	23	43,71	11,63	0,44	55,78
MTBE R cent/l	24	43,71	10,35	0,44	54,50
MTBE T cent/l	25	43,71	9,07	0,44	53,22
TAME cent/l	26	47,07	12,53	0,47	60,07
TAME R cent/l	27	47,07	11,40	0,47	58,94
TAME T cent/l	28	47,07	10,27	0,47	57,81

Betänkande FiUB 2/2026 rd

ETBE cent/l	29	45,39	12,08	0,45	57,92
ETBE R cent/l	30	45,39	9,84	0,45	55,68
ETBE T cent/l	31	45,39	7,61	0,45	53,45
TAAE cent/l	32	48,75	12,97	0,49	62,21
TAAE R cent/l	33	48,75	11,09	0,49	60,33
TAAE T cent/l	34	48,75	9,21	0,49	58,45
Biobensin cent/l	38	53,79	14,31	0,54	68,64
Biobensin R cent/l	39	53,79	7,16	0,54	61,49
Biobensin T cent/l	40	53,79	0,00	0,54	54,33
Etanoldiesel cent/l	47	20,23	9,58	0,35	30,16
Etanoldiesel R cent/l	48	20,23	5,26	0,35	25,84
Etanoldiesel T cent/l	49	20,23	0,94	0,35	21,52
Dieselolja cent/l	50	34,57	16,36	0,61	51,54
Dieselolja para cent/l	51	32,65	15,45	0,57	48,67
Biodieselolja cent/l	52	31,69	15,00	0,55	47,24
Biodieselolja R cent/l	53	31,69	7,50	0,55	39,74
Biodieselolja T cent/l	54	31,69	0,00	0,55	32,24
Biodieselolja P cent/l	55	32,65	15,45	0,57	48,67
Biodieselolja P R cent/l	56	32,65	7,73	0,57	40,95
Biodieselolja P T cent/l	57	32,65	0,00	0,57	33,22
Lätt brännolja cent/l	60	12,98	16,90	0,10	29,98
Lätt brännolja, svavelfri cent/l	61	10,33	16,90	0,10	27,33
Biobrännolja cent/l	62	10,33	16,90	0,10	27,33
Biobrännolja R cent/l	63	10,33	8,45	0,10	18,88
Biobrännolja T cent/l	64	10,33	0,00	0,10	10,43
Tung brännolja cent/kg	71	11,59	18,67	0,12	30,38
Flygpetroleum cent/l	81	57,49	15,54	0,57	73,60
Flygbensin cent/l	91	52,11	13,87	0,52	66,50
Metanol cent/l	100	26,90	7,16	0,27	34,33
Metanol R cent/l	101	26,90	3,58	0,27	30,75
Metanol T cent/l	102	26,90	0,00	0,27	27,17
Flytgas cent/kg	110	13,29	18,09	0,13	31,51

Betänkande FiUB 2/2026 rd

Bioflytgas cent/kg	111	13,29	18,09	0,13	31,51
Bioflytgas R cent/kg	112	13,29	9,04	0,13	22,46
Bioflytgas T cent/kg	113	13,29	0,00	0,13	13,42

SKATTETABELL 2 KOMBINERAD EL- OCH VÄRMEPRODUKTION

Produkt	Produkt-grupp	Energi-innehålls-skatt	Koldioxid-skatt	Försörjnings-beredskaps-avgift	Sam-man-lagt
Lätt brännolja cent/l	60a	5,35	16,90	0,10	22,35
Lätt brännolja, svavelfri cent/l	61a	2,70	16,90	0,10	19,70
Biobrännolja cent/l	62a	2,70	16,90	0,10	19,70
Biobrännolja R cent/l	63a	2,70	8,45	0,10	11,25
Biobrännolja T cent/l	64a	2,70	0,00	0,10	2,80
Tung brännolja cent/kg	71a	3,03	18,67	0,12	21,82
Flytgas cent/kg	110a	3,47	18,09	0,13	21,69
Bioflytgas cent/kg	111a	3,47	18,09	0,13	21,69
Bioflytgas R cent/kg	112a	3,47	9,04	0,13	12,64
Bioflytgas T cent/kg	113a	3,47	0,00	0,13	3,60

2.

Lag

om ändring av ~~bilagan till~~ lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen

I enlighet med riksdagens beslut
~~ändras~~ lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen (1260/1996) 1 § 2 mom,
 15 § 1 mom. och 15 b § samt bilagan till lagen,
 sådana de lyder, 1 § 2 mom. i lag 1215/2021, 15 § 1 mom. i lag 1400/2010, 15 b § i lag 1164/
 2021 och bilagan i lag 958/2022, som följer:

Betänkande FiUB 2/2026 rd

1 § (Ny)

~~För finansiering av utgifter som åsamkas staten av säkerhetsupplagring och av annat trygghande av försörjningsberedskap ska dessutom så som föreskrivs i denna lag betalas försörjningsberedskapsavgift~~ För elström, stenkol, naturgas, biogas, tallolja, torv och de i 2 a § avsedda produkterna ska dessutom betalas försörjningsberedskapsavgift till den försörjningsberedskapsfond som avses i lagen om trygghande av försörjningsberedskapen och om Försörjningsberedskapscentralen (107/2026) ~~(1390/1992)~~ så som föreskrivs i denna lag.

15 § (Ny)

Den som i sitt kraftverk eller sin värmecentral använder bräntorv för att producera mer värme än 5 000 MWh om året är skyldig att betala ~~punktskatt~~ skatt och försörjningsberedskapsavgift på all den bräntorv som använts för att producera värmen enligt skattetabell 2 i bilagan.

15 b § (Ny)

Oberoende av vad som föreskrivs i 15 § 1 mom. och 15 a § betalas inte skatt eller försörjningsberedskapsavgift på sådan bräntorv vars årliga användning för värmeproduktion uppgår till högst

- 1) 10 000 MWh under åren 2022—2026,
- 2) 8 000 MWh under åren 2027—2029.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Betänkande FiUB 2/2026 rd

SKATTETABELL 1

Produkt	Produkt-grupp	Energi-innehålls-skatt	Koldioxid-skatt	Försörjnings-beredskaps-avgift	Samman-lagt
Stenkol, stenkolsbriketter, fasta bränslen av stenkol euro/t	1	71,45	147,81	0,71	219,97
Naturgas, euro/MWh ¹⁾	2	10,33	12,94	0,10	23,37
Biogas, euro/MWh ¹⁾	5	10,33	12,94	0,10	23,37
Biogas R, euro/MWh ²⁾	6	10,33	6,47	0,10	16,90
Biogas T, euro/MWh ³⁾	7	10,33	0,00	0,10	10,43
Biogas H, euro/MWh ¹⁾	8	10,33	12,94	0,10	23,37
Biogas H R, euro/MWh ⁴⁾	9	1,20	6,47	0,10	7,77
Biogas H T, euro/MWh ⁵⁾	10	1,20	0,00	0,10	1,30

¹⁾ Skattenivån uttryckt i det övre värmevärdet sammanlagt 21,077 euro/MWh

²⁾ Skattenivån uttryckt i det övre värmevärdet sammanlagt 15,242 euro/MWh

³⁾ Skattenivån uttryckt i det övre värmevärdet sammanlagt 9,407 euro/MWh

⁴⁾ Skattenivån uttryckt i det övre värmevärdet sammanlagt 7,008 euro/MWh

⁵⁾ Skattenivån uttryckt i det övre värmevärdet sammanlagt 1,172 euro/MWh

SKATTETABELL 2

Produkt	Produkt-grupp	Energi-skatt	Försörjnings-beredskaps-avgift	Samman-lagt
Elström cent/kWh				
– skatteklass I	1	2,24	0,085	2,325
– skatteklass II	2	0,05	0,085	0,135
Tallolja cent/kg	3	30,38	0,00	30,38
Bränttorv euro/MWh	4	5,70	0,10	5,80

SKATTETABELL 3 KOMBINERAD EL- OCH VÄRMEPRODUKTION

Betänkande FiUB 2/2026 rd

Produkt	Produkt-grupp	Energi-skatt	Energi-innehålls-skatt	Kol-dioxid-skatt	Försörjnings-beredskaps-avgift	Sam-man-lagt
Stenkol, stenkolsbriketter, fasta bränslen av stenkol euro/t	1a	0,00	18,68	147,81	0,71	167,20
Naturgas, euro/MWh ¹⁾	2a	0,00	2,70	12,94	0,10	15,74
Tallolja cent/kg	3a	30,38	0,00	0,00	0,00	30,38
Brännstov euro/MWh	4a	5,70	0,00	0,00	0,10	5,80
Biogas H, euro/MWh ¹⁾	8a	0,00	2,70	12,94	0,10	15,74
Biogas H R euro/MWh ²⁾	9a	0,00	1,20	6,47	0,10	7,77
Biogas H T, euro/MWh ³⁾	10a	0,00	1,20	0,00	0,10	1,30

¹⁾ Skattenivån uttryckt i det övre värmevärdet sammanlagt 14,196 euro/MWh

²⁾ Skattenivån uttryckt i det övre värmevärdet sammanlagt 7,008 euro/MWh

³⁾ Skattenivån uttryckt i det övre värmevärdet sammanlagt 1,172 euro/MWh

Betänkande FiUB 2/2026 rd

Helsingfors 27.2.2026

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Markus Lohi cent
vice ordförande Saara Hyrkkö gröna
medlem Otto Andersson sv
medlem Markku Eestilä saml
medlem Seppo Eskelinen sd
medlem Janne Heikkinen saml
medlem Timo Heinonen saml
medlem Marko Kilpi saml
medlem Jari Koskela saf
medlem Suna Kymäläinen sd
medlem Mika Lintilä cent
medlem Minna Reijonen saf
medlem Jari Ronkainen saf
medlem Hanna Sarkkinen vänst
medlem Sari Sarkomaa saml
medlem Sami Savio saf
medlem Ville Valkonen saml
medlem Pia Viitanen sd
medlem Ville Vähämäki saf
ersättare Riitta Kaarisalo sd
ersättare Saku Nikkanen sd.

Sekreterare var

utskottsråd Tarja Järvinen.

Betänkande FiUB 2/2026 rd

Reservation

Reservation /vänst, gröna, sd

Motivering

I propositionen föreslås det att lagen om punktskatt på flytande bränslen och lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen ändras. Det föreslås att den försörjningsberedskapsavgift som tas ut i samband med energibeskattningen ändras så att dess storlek baserar sig på energiinnehållet i bränslet.

För att höja skatteintäkterna av försörjningsberedskapsavgiften föreslås en höjning av nivån på försörjningsberedskapsavgiften för elström från 0,013 cent till 0,085 cent per kilowattimme i båda elskatteklasserna. Å andra sidan minskar försörjningsberedskapsavgiften avsevärt för till exempel stenkol, motorbensin samt lätt och tung brännolja.

De föreslagna ändringarna ökar intäkterna av försörjningsberedskapsavgiften på årsnivå från 36 miljoner euro till 92 miljoner euro på 2026 års nivå. Skatteintäkterna av försörjningsberedskapsavgiften ökar inte inkomsterna i statsbudgeten, utan intäktsförs på motsvarande sätt som för närvarande till försörjningsberedskapsfonden, som står utanför statsbudgeten.

De intäkter som tas ut genom försörjningsberedskapsavgiften på el skulle stiga från nuvarande cirka 10 miljoner euro till 66 miljoner euro per år. Nästan hälften av den avgiftshöjning som de föreslagna ändringarna medför skulle belasta industrin. I och med propositionen stiger den totala skattenivån i den lägre industriella elskatteklassen till mer än det sexfaldiga av nuvarande nivå, och försörjningsberedskapsavgiften blir högre än själva elskatten.

Att kostnaden riktas till el i så här betydande utsträckning skulle ytterligare försämra investeringsmiljön för elproduktion och elanvändning och försvaga Finlands konkurrenskraft i fråga om investeringar i den gröna omställningen.

Enligt Finlands Näringslivs (EK) datafönster över gröna investeringar planeras investeringar på upp till 18 miljarder euro redan för år 2027. Regeringen bör inte riskera denna utveckling genom att ytterligare öka osäkerheten kring elprisets utveckling. Utöver investeringar i förnybar energi måste man också beakta propositionens konsekvenser för investeringar i lagring av förnybar energi.

Att finansiera försörjningsberedskapsfonden genom en separat försörjningsberedskapsavgift har en viss kuriositet i statsbudgeten. Det kan ändå motiveras med försörjningsberedskapens obestridda betydelse även i ett svårt statsfinansiellt läge. Det är dock ohållbart att rikta trycket på höjning av försörjningsberedskapsavgiften enbart till elanvändningen.

Dessutom tas avgiften fortfarande ut endast inom energisektorn, trots att den även finansierar verksamheter utanför sektorn. Det vore motiverat att överväga att utvidga försörjningsberedskapsavgiften till andra sektorer, så att höjningsbehovet för enskilda branscher kan hållas måttligt.

Betänkande FiUB 2/2026 rd
Reservation

När det gäller försörjningsberedskapen har självförsörjningsgraden i fråga om energi dessutom en central roll. Enligt Statistikcentralen täckte den inhemska elproduktionen 96 procent av Finlands elbehov, och 95 procent av elen producerades fossilfritt. Regeringen bör därför målmedvetet sträva efter att minska användningen av fossila importbränslen och ytterligare stärka produktionen av ren, inhemsk el. Det skulle främja både Finlands utsläppsneutralitetsmål enligt klimatlagen och landets energisjälvförsörjning.

Höjningen av försörjningsberedskapsavgiften bör fördelas jämnt mellan el samt drivmedel och uppvärmningsbränslen för att undvika att skapa ett incitament för en mer utsläppsintensiv energianvändning. Detta skulle stödja både Finlands konkurrenskraft och klimatmålen samt energisjälvförsörjningen.

Förslag

Vi föreslår

att riksdagen godkänner ett uttalande. (Reservationens förslag till uttalande)

Reservationens förslag till uttalande

Riksdagen förutsätter att regeringen bereder en höjning av försörjningsberedskapsavgiften på ett sätt som inte gynnar fossila bränslen, utan behandlar el och olika uppvärmningsbränslen och drivmedel jämnt.

Helsingfors 27.2.2026

Saara Hyrkkö gröna
Hanna Sarkkinen vänst
Pia Viitanen sd
Seppo Eskelinen sd
Riitta Kaarisalo sd
Suna Kymäläinen sd
Saku Nikkanen sd